

21Från den tiden började Jesus förklara för sina lärjungar att han måste bege sig till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och översteprästererna och de skriftlärda och bli dödad och bli uppväckt på tredje dagen. 22Petrus tog honom då avsides och började förebrå honom och sade: "Må Gud bevara dig, herre. Något sådant skall aldrig hända dig." 23Men Jesus vände sig om och sade till Petrus: "Håll dig på din plats, Satan. Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors."

Betraktelse

Vad väckte Petrus i Jesus? Hur kunde han ta till så hårda ord mot en av sina närmaste vänner? Vad var det som var så farligt?

Jag försöker att krypa Jesus under skinnet. Försöker att känna efter. Han talade om lidande och död. Sitt eget lidande och sin egen död, snart. Undrar hur rädd han var och hur sorgsen, undrar hur mycket kraft det kostade honom om det nu var så det var, att han predikade och tolkade sin egen död i förväg. Orkar en människa det?

Människa var han, född till sårbarhet, som vi alla. Och hans öde eller uppdrag var omänsklig hård. Då kommer Petrus, vännen, och väcker något till liv. *Något sådant skall aldrig hända dig*, säger han.

Jag tror han väckte hoppet till liv. Hopp om att få leva, hopp om en framtid. Hopp om att slippa det som låg framför honom. Hopp om att vara en hjälte, älskad av alla. Hoppet är starkt i oss människor, det behövs inte mycket för att väcka det till liv. Bara ett litet litet halmstrå.

Varför var Jesus så rädd för sitt hopp? Och var det egentligen Petrus' fel att det vaknade till liv?

Någon har sagt att det är omöjligt att väcka känslor i någon annan. Det är vi själva som skapar våra känslor, sägs det. Och vi skapar dem när vi tolkar det vi upplever. Det andra människor gör och säger, det tolkar vi på vårt eget sätt, och det är vår tolkning som vi reagerar på när vi blir rädda, arga eller ledsna – eller glada för den delen.

Vi har alltid ett val, sägs det. Vi väljer hur vi tolkar det vi är med om och därigenom väljer vi också vad vi känner, sägs det.

Jag har grunnat en del över detta. **Är det sant att ingen kan göra mig ledsen eller glad, att ingen kan såra mig eller göra mig arg?** Är det sant att ingen kan göras ansvarig för mina känslor? Hur elak jag än behandlas? I så fall har jag haft dåligt samvete i onödan många gånger i mitt liv då mina ord eller mina handlingar har tolkats av andra så att de har blivit ledsna eller arga.

I så fall är det väldigt onödigt att Jesus kallar Petrus för Satan.

Jag är tveksam. Jag tror inte det är så enkelt. Jag tror inte det är hela sanningen. Men en del av den. Ja, ibland har jag ett val. Och jag har också ett ansvar för mina känslor. Jag kan inte förvänta mig att ingen någonsin säger nej till mig, bara för att jag skulle kunna bli ledsen då. Jag måste lära mig både att stå ut med mina känslor och jag måste arbeta med mina tolkningar. Jag kan välja att inte bli arg, det kräver träning, men det är möjligt.

Och ändå tror jag inte att vi kan befrias från allt ansvar för vad våra ord och handlingar gör med våra medmänniskor.

Jag tror att det finns i oss människor ett antal väldigt starka krafter. De är så starka att vi nästan inte rör på dem. Trots att vi har en fri vilja.

- Vi människor vill älska och bli älskade
- och vi vill leva.

När vi älskar och vill bli älskade då blir vi sårbara. De vi älskar kan göra oss ledsna och driva oss till vansinne, just för att vi älskar dem. Om vi ska immunisera oss mot detta då måste vi avskärma oss, då kan vi inte älska.

Simon and Garfunkel sjunger:

I am a rock, I am a island,
And a rock feels no pain;
And an island never cries.

Bara om vi förvandlas till sten eller till en öde ö kan vi slippa att vara sårbara.

Vi vill älska och vara älskade och i grund och botten vill vi leva. Det är en ren instinkt, övermäktig stark. Ibland kan den slockna, för den som inte ser något hopp. Men den som lever ett drägligt liv eller den som kan drömma sig till ett drägligt liv vill leva, så tror jag. Och just för att livsviljan är så stark i oss så väcks hoppet till liv av nästan ingenting. Och gör att vi klamrar oss fast.

Är hopp alltid bra? Jag vet inte. Den som väcker någon annans hopp på överlevnad måste veta vad den gör. Jag tror för Jesus var det inte bra att hoppas på en utväg, inte just då. Jag tror det var därför han försökte att hålla Petrus ifrån sig: Håll dig på din plats, Satan.

Han anade vad som låg framför honom och han såg ingen annan väg. Men han var människa, också han ville leva och inte dö, också han ville slippa lidande, utsatthet och hat.

Han orkade inte med något hopp just då, tror jag. Han orkade inte med att välja bort livet om han anade en annan möjlighet. Och lika stark som kraften inom honom så var hans reaktion på vännens ord. I grunden skrek han åt sin egen livsvilja.

För mig blir berättelsen om Jesu lidande bara starkare när jag anar hans vanda, och jag tycker man anar den i den här berättelsen.

Utsätt oss inte för prövning, ber vi om en liten stund. Jag minns att formuleringen diskuterades för ett tag sedan, när nya texten på Vår Fader började användas. Då var det en del som tyckte att prövningar är bra. De ger oss möjlighet att bevisa styrkan i vår tro. Jag tycker inte om det sättet att tänka. Tro är ingen kraftsport. Och alla är vi

människor, till och med Guds son. Det är inte alltid vi mäktar med att stå fast i det som vi anar eller vet är rätt i Guds ögon. Vi har starka instinkter som vi inte alltid rå på. Det som händer oss kan väcka de till liv, vi kan väcka dem till liv hos varandra, och då är det lätt att tappa tråden.

Vi får vara varsamma med varandra och ödmjuka för egen del. Vi har ett ansvar både för det som vi väcker hos varandra och för våra egna känslor. Och ibland gör vi klok i att undvika det som kan bli oss övermäktig.

Paulus skriver: Rom 7:19: Det goda som jag vill, det gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag.

Men hur det än går så har vi en Gud som har gått i våra sandaler och som vet hur svårt det kan vara att hålla sina känslor och sitt hopp i styr.

Hanne Stichel, präst i Vallentuna församling
08-511 862 23, hanne.stichel@svenskakyrkan.se